

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/18-03/6
URBROJ: 513-02-1232/1-18-1
Zagreb, 5. ožujka 2018. godine

UPUTA 6/18
(PROČIŠĆENI TEKST OD 31.5.2021.)

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, 30/14 i 115/16) pomoćnik ministra financija i ravnatelj Carinske uprave donosi

UPUTU ZA DODJELJIVANJE STATUSA OVLAŠTENOG GOSPODARSKOG SUBJEKTA (AEO)¹

Ovom se Uputom detaljnije opisuje proces odobravanja statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta (u nastavku: status AEO-a) u Republici Hrvatskoj. Uputa se koristi zajedno sa Smjernicama za ovlaštene gospodarske subjekte² (u nastavku: Smjernice) i modelom COMPACT za ovlaštene gospodarske subjekte³ (u nastavku: AEO COMPACT model).

1. OPĆE ODREDBE

Status AEO-a utemeljen je na odredbama sljedećih propisa:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., sa svim izmjenama i dopunama; u daljnjem tekstu: CZU),
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije, (SL L 343, 29.12. 2015., sa svim izmjenama i dopunama; u daljnjem tekstu: DUCZU),
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343, 29.12. 2015., sa svim izmjenama i dopunama; u daljnjem tekstu: PUCZU),
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/341 od 17. prosinca 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni te o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 (SL L 069, 15.3.2016., sa svim izmjenama i dopunama; u daljnjem tekstu: PDUCZU),
- Provedbena odluka Komisije br. 2014/255/EU od 29. travnja 2014. (SL L 134., 7.5.2014., u daljnjem tekstu: Provedbena odluka 2014/255/EU),
- Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije (Narodne novine br. 40/16).

¹ Uključuje Izmjenu br. 1 od 27.9.2019., Izmjenu br. 2 od 20.5.2020. i Izmjenu br. 3 od 31.5.2021.

² dokument TAXUD/B2/047/2011- Rev.6 od 11.3.2016, <https://carina.gov.hr/propisi-i-sporazumi/carinsko-zakonodavstvo/upute-3514/sigurnost-i-zastita/aeo-ovlasteni-gospodarski-subjekti/2491>

³ dokument TAXUD/2006/1452 od 13.6.2006.

1.1. Definicija uloga i zadataka

Nadležnost ustrojstvenih jedinica Carinske uprave u aktivnostima vezanima za dodjeljivanje statusa AEO-a definira se nastavno.

1.1.1. Nadležnosti Središnjeg ureda Carinske uprave

Središnji ured Carinske uprave, Sektor za carinski sustav, Odjel za carinsko-sigurnosni sustav (u nastavku: Središnji ured) nadležan je za:

- pružanje odgovora gospodarskim subjektima na pitanja u vezi statusa AEO-a,
- informativne razgovore prije podnošenja zahtjeva za odluku o statusu AEO-a,
- komunikaciju s EU korisničkom podrškom za AEO-e,
- provedbu obveznog postupka savjetovanja (čl. 31. st. 2. PUCZU),
- razmjenu relevantnih informacija (čl. 30. st.1. i čl. 3. st.4. PUCZU) koje bi mogle utjecati na odluku o statusu AEO-a, s carinskim tijelima drugih država članica EU,
- zaprimanje zahtjeva za status AEO-a,
- formalne provjere zahtjeva za status AEO-a,
- suradnju s područnim carinskim uredom u postupku sadržajne provjere podnositelja zahtjeva,
- donošenje odluke o odobravanju statusa AEO-a,
- unos podataka u elektronički sustav EOS,
- praćenje podnesenih zahtjeva za status AEO-a u drugim državama članicama kroz elektronički sustav EOS,
- koordinaciju praćenja ovlaštenih gospodarskih subjekata,
- donošenje odluke o poništenju, suspenziji, izmjeni ili opozivu odobrenja statusa AEO-a.

1.1.2. Nadležnosti područnog carinskog ureda

Područni carinski ured nadležan je za:

- sadržajnu provjeru podnositelja zahtjeva i sastavljanje zapisnika o sadržajnoj provjeri ispunjavanja uvjeta i kriterija za stjecanje statusa AEO-a u suradnji sa Središnjim uredom,
- pripremu plana praćenja ovlaštenih gospodarskih subjekata u okviru svoje nadležnosti, u suradnji sa Središnjim uredom,
- praćenje ovlaštenih gospodarskih subjekata, u suradnji sa Središnjim uredom.

Navedene aktivnosti obavljaju se u sklopu službe za nadzor područnog carinskog ureda.

1.2. Primjena Smjernica i AEO COMPACT modela

Smjernice nisu pravno obvezujući akt i informativne su prirode. Njihov je cilj postizanje jednakog tumačenja, jedinstvene primjene carinskih propisa i ujednačenog postupanja prema gospodarskim subjektima u vezi s konceptom ovlaštenog gospodarskog subjekta. Namijenjene su carinskim tijelima i gospodarskim subjektima.

Smjernice se sastoje od šest dijelova:

- Dio I sadrži opće informacije o programu za ovlaštene gospodarske subjekte, uključujući koristi koje proizlaze iz statusa AEO-a i uzajamnog priznavanja,
- Dio II opisuje kriterije za stjecanje statusa AEO-a,
- Dio III opisuje sam postupak podnošenja zahtjeva i odobravanja statusa AEO-a,
- Dio IV opisuje razmjenu informacija između država članica,

- Dio V opisuje postupak upravljanja dodijeljenim statusima AEO- a, uključujući praćenje, ponovnu procjenu, izmjenu, suspenziju i opoziv statusa AEO-a,
- Dio VI opisuje uzajamno priznavanje programa za ovlaštene gospodarske subjekte,
- Dio VII sadrži dodatke Smjernicama, odnosno Upitnik za samoocjenu i njegova pojašnjenja, popis prijetnji, rizika i mogućih rješenja, primjer izjave o sigurnosti i popis primjera informacija koje je potrebno dostaviti carini sukladno čl. 23. st. 2. CZU.

Dio III Smjernica se koristi zajedno s AEO COMPACT modelom u kojem je opisana metodologija procjene rizika za podnositelje zahtjeva za status AEO-a. AEO COMPACT model nije pravno obvezujući dokument i predstavlja alat u upravljanju rizicima u postupku odobravanja statusa AEO-a te za praćenje i ponovnu procjenu ovlaštenog gospodarskog subjekta.

1.3. Elektronički sustav EOS

Članak 30. PUCZU predstavlja pravnu osnovu za razmjenu i pohranu informacija o zahtjevima i odlukama povezanim s odobrenjem statusa AEO-a.

Za razmjenu podataka i komunikaciju između carinskih tijela država članica i obavješćavanje Komisije koristiti se elektronički sustav EOS. U EOS se unose pojedini zahtjevi i izdanim odobrenjima statusa AEO-a, kao i o svim kasnijim događajima i radnjama koje mogu utjecati na prvotnu odluku, uključujući poništenje, suspenziju, opoziv ili izmjenu ili rezultate praćenja i ponovne procjene.

Pristup elektroničkom sustavu EOS imaju djelatnici u Središnjem uredu koji su zaduženi za vođenje postupaka odobravanja statusa AEO-a.

Središnji ured na tjednoj bazi provjerava zahtjeve koje su u elektronički sustav EOS unijele druge države članice i traži od područnih carinskih ureda informacije koje bi mogle utjecati na odobravanje statusa AEO-a određenom podnositelju zahtjeva.

1.4. Koristi od statusa AEO-a

Status AEO-a se priznaje u svim državama članicama (čl. 38. st. 4. CZU) što znači da ovlašteni gospodarski subjekt ima jednake koristi od statusa u svim državama članicama. Koristi koje proizlaze iz statusa AEO-a integralni su dio EU zakonodavstva koje definira status AEO-a i između ostalog uključuju: jednostavnije ostvarivanje carinskih pojednostavljenja (samo AEOC), manje fizičkih i dokumentarnih kontrola, najava kontrole u slučajevima kad je roba ovlaštenog gospodarskog subjekta odabrana za fizičku kontrolu i prednost pri kontroli u odnosu na ostale gospodarske subjekte, izbor mjesta kontrole, neizravne koristi, korištenje loga AEO-a i uzajamno priznavanje s trećim zemljama (samo AEOS).

Koristi od statusa AEO-a su detaljno razrađene u Smjernicama, dio I, odjeljak III.

1.5. Vrste odobrenja za AEO

U skladu s odredbama članka 38. st. 2. i 3. CZU, Središnji ured, na zahtjev gospodarskog subjekta, odobrava sljedeće statuse:

- **AEOC** za ovlaštenoga gospodarskog subjekta za carinsko pojednostavljenje koje omogućuje korisniku odobrenja korištenje određenih pojednostavljenja u skladu s carinskim zakonodavstvom; ili
- **AEOS** za ovlaštenoga gospodarskog subjekta za sigurnost i zaštitu koje omogućuje korisniku odobrenja pojednostavljenja koja se odnose na sigurnost i zaštitu.

Obje vrste odobrenja mogu se koristiti istovremeno kao jedno kombinirano odobrenje AEOC/AEOS, sukladno čl. 38. st. 3 CZU i čl. 33. PUCZU.

1.6. Tko može postati AEO

Uzimajući u obzir kriterije iz članka 39. CZU, status AEO-a može se dodijeliti svakoj osobi koja ispunjava dva uvjeta i to:

- da je gospodarski subjekt; i
- da ima poslovni nastan na carinskom području Unije.

Definicija gospodarskog subjekta nalazi se u članku 5. točki 5. CZU, odnosno to je osoba koja je tijekom svojeg poslovanja uključena u aktivnosti koje pokriva carinsko zakonodavstvo (Smjernice, dio 3, odjeljak I).

1.7. Utvrđivanje države članice kojoj se podnosi zahtjev za status AEO-a

U skladu s člankom 22. st. 1. CZU, nadležna država članica kojoj se podnosi zahtjev za status AEO-a jest ona iz mjesta na kojem se drži ili je dostupna glavna računovodstvena evidencija podnositelja zahtjeva u carinske svrhe i gdje se treba obavljati barem dio radnji koje trebaju biti obuhvaćene odlukom, a što je detaljno razrađeno u Smjernicama, dio 3, odjeljak I.

1.8. Nadležna carinska tijela kojima se podnosi zahtjev

Svaka država članica na temelju članka 11. PUCZU dostavlja Komisiji popis carinskih tijela u državi članici odgovornih za zaprimanje zahtjeva za status AEO-a. U Republici Hrvatskoj, **zahtjev se podnosi Središnjem uredu Carinske uprave, A. von Humboldta 4a, Zagreb.**

2. PROVEDBA POSTUPKA DODIJELE STATUSA AEO-a

Pojedine faze u postupku dobivanja statusa AEO opisuju se nastavno.

2.1. Zahtjev za odobrenja statusa i odluka o statusu AEO-a

Sukladno članku 26. DUCZU, podnositelj zahtjeva podnosi i Upitnik za samoocjenu (koji se nalazi u Prilogu 1. ove Upute) zajedno sa zahtjevom putem eAEO portala. Da bi mogao pristupiti eAEO portalu podnositelj zahtjeva mora biti registriran u G2B sustavu Carinske uprave, odnosno imati korisnički račun, odobren pristup u poslovni sustav eAEO te mora omogućiti pristup eAEO portalu kontakt osobi za AEO.

2.1.1. Formalna provjera zahtjeva

Nakon podnošenja zahtjeva, Središnji ured provjerava zahtjev prvenstveno sa stajališta ispunjavanja uvjeta za prihvaćanje zahtjeva koji su propisani člankom 11. st. 1. DUCZU:

- podnositelj zahtjeva ima EORI broj,
- podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan na carinskom području Unije,
- Središnji ured je nadležan za primanje zahtjeva jer je glavna računovodstvena evidencija podnositelja zahtjeva u carinske svrhe dostupna ili se drži u Republici Hrvatskoj i u njoj se obavlja barem dio radnji koje trebaju biti obuhvaćene odlukom (treći podstavak čl. 22. st. 1. CZU),
- podnositelju zahtjeva nije tijekom trogodišnjeg razdoblja koje je prethodilo podnošenju zahtjeva poništen ili opozvan status AEO-a.

Ako zahtjev nije podnesen u ispravnom obliku ili ne sadrži sve potrebne podatke, Središnji ured, u skladu s člankom 12. st. 2. PUCZU, u roku od 30 kalendarskih dana od datuma primitka zahtjeva, zaključkom poziva podnositelja zahtjeva da dostavi potrebne podatke, određujući primjereni rok u kojem ih je podnositelj zahtjeva dužan dostaviti.

Središnji ured prikuplja informacije od relevantnih službi i odjela, koje su bitne za stjecanje cjelokupne slike o podnositelju zahtjeva. Služba za upravljanje rizicima dužna je svaki pojedinačni zahtjev razmotriti, provjeriti podatke o podnositelju zahtjeva u svim svojim evidencijama, iznijeti kratki presjek aktiviranih pravila rizika i rezultata izvršenih provjera temeljem tih pravila rizika te dati svoje mišljenje o pojedinom podnositelju zahtjeva u smislu rizičnosti, odnosno pouzdanosti.

2.1.2. Prihvaćanje zahtjeva

Ako Središnji ured utvrdi da zahtjev sadrži sve podatke potrebne za njegovo prihvaćanje, traži od nadležnog područnog carinskog ureda imenovanje inspektora za provedbu sadržajne provjere te, po imenovanju, dopisom obavještava podnositelja zahtjeva da je zahtjev prihvaćen i navodi ime i kontakt podatke imenovanog inspektora i datum zaprimanja.

Od datuma zaprimanja zahtjeva u EOS-AEO sustav počinju teći sljedeći rokovi:

- 30 kalendarskih dana za dostavu podataka drugih država članica (čl. 31. st. 4. PUCZU),
- 120 kalendarskih dana za odluku o statusu AEO-a (čl. 22. st. 3. CZU).

Ako carinska služba bilo koje države članice raspolaže relevantnim informacijama koje bi mogle utjecati na odobrenje statusa AEO-a, ona šalje te informacije u roku od 30 kalendarskih dana od dana obavijesti u EOS-AEO sustavu.

2.1.3. Odbacivanje zahtjeva

Središnji ured odbacuje zahtjev rješenjem ako postoji bilo koji razlog iz članaka 11. i 26. st. 1. DUCZU ili ako podnositelj zahtjeva nakon traženja u postupku formalne provjere ne dopuni zahtjev. U rješenju se navode razlozi zbog kojih je zahtjev odbačen.

Ako podnositelj zahtjeva odustane od zahtjeva, donosi se rješenje o obustavi postupka.

2.2. Uvjeti i kriteriji za dodjelu statusa AEO-a

Kriteriji za dodjelu statusa AEO-a su navedeni u članku 39. CZU-a:

- nepostojanje ikakve teške ili ponovljene povrede carinskog i poreznog zakonodavstva u **zadnje tri godine od datuma podnošenja zahtjeva** i nepostojanje presude za teška kaznena djela povezana s gospodarskim aktivnostima podnositelja zahtjeva,
- visoka razina kontrole vlastitih aktivnosti i protoka robe kroz sustav upravljanja trgovinskim, i ako je potrebno, transportnim evidencijama koji omogućuje odgovarajuće carinske provjere,
- financijska solventnost **tijekom tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva**, koja se smatra dokazanom kada podnositelj ima dobro financijsko stanje koje mu omogućuje ispunjavanje obveza uzimajući u obzir karakteristike poslovne aktivnosti,
- dokazano praktično iskustvo u carinskim pitanjima **od najmanje tri godine** ili posjedovanje potvrde o osposobljenosti u području carinskog zakonodavstva (samo AEOC),
- odgovarajući standardi sigurnosti i zaštite za koje se smatra da su zadovoljeni kada podnositelj zahtjeva dokaže da poduzima odgovarajuće mjere koje osiguravaju sigurnost i zaštitu međunarodnog lanca opskrbe uključujući područja fizičkog integriteta i kontrole pristupa, logističkih postupaka i rukovanja određenom vrstom robe, osoblja i utvrđivanja njegovih poslovnih partnera (samo AEOS).

Ovi kriteriji su dodatno definirani u člancima 24. – 28. PUCZU i Smjernicama, dio II.

2.3. Sadržajna provjera zahtjeva

Sadržajna provjera zahtjeva je prikupljanje svih važnih informacija o podnositelju zahtjeva radi donošenja odluke o statusu AEO-a i ovisi o vrsti zatraženog odobrenja. Tu provjeru obavlja nadležni područni carinski ured nakon što mu Središnji ured dostavi zaprimljeni zahtjev s priložima i nakon što obavijesti podnositelja zahtjeva da je prihvaćen njegov zahtjev.

Imenovani inspektor u područnom carinskom uredu započinje sadržajnu provjeru proučavanjem dostavljene dokumentacije te izradom plana provjere ispunjavanja uvjeta i kriterija temeljem upravljanja rizicima u skladu s procesom planiranja provjere iz AEO COMPACT modela.

Pri izradi plana sadržajne provjere treba uzeti u obzir mjere koje je gospodarski subjekt sam poduzeo da bi izbjegao rizik u svojim poslovnim procesima. Glavni fokus sadržajne provjere treba biti usmjeren na rizike koje gospodarski subjekt nije obuhvatio ili nije adekvatno obuhvatio.

U Smjernicama su navedeni uvjeti i kriteriji i s njima povezani rizici ovisno o posebnosti i veličini gospodarskog subjekta i koji mogu biti predmet sadržajne provjere (Smjernice, dio III, odjeljak III). U smislu osiguravanja jedinstvenog pristupa u provedbi sadržajne provjere, prijetnje, rizici i moguća rješenja opisani su u dijelu VII, dodatku 2 Smjernica.

Ako podnositelj zahtjeva ima velik broj prostora, a važeći rok za donošenje odluke ne dopušta pregled svih prostora, imenovani inspektor može odlučiti pregledati samo reprezentativni dio tih prostora ako je siguran da podnositelj zahtjeva primjenjuje iste standarde sigurnosti i zaštite te iste zajedničke standarde i postupke za vođenje evidencija u svim svojim prostorima. Ako se neki od prostora nalazi u području mjesne nadležnosti drugog područnog carinskog ureda, imenovani inspektor je dužan zatražiti pregled **točno specificirajući ciljeve pregleda i rok u kojem se mora dostaviti zapisnik**. Rezultate takve provjere bilježi u svom zapisniku o provjeri.

Nalazi provjere moraju se zabilježiti u zapisniku o sadržajnoj provjeri koristeći obrazac u Prilogu 2 ove Upute. Zapisnik mora detaljno opisivati sve zapaženo tijekom provjere. Zapisnik se potom proslijeđuje Središnjem uredu na daljnje postupanje.

2.4. Postupak savjetovanja između država članica

Ako Središnji ured ne može provjeriti sukladnost s jednim ili više uvjeta zbog nedostatka podataka ili nemogućnosti njihove provjere, pristupa se postupku savjetovanja između carinskih tijela država članica (čl. 31. PUCZU).

Kad podnositelj zahtjeva ne ispunjava jedan ili više kriterija iz članaka 25. – 28. PUCZU, država članica kojoj je poslan upit negativno odgovara Središnjem uredu. Središnji ured donosi rješenje o odbijanju zahtjeva koje sadrži razloge odbijanja.

Druga država članica mora odgovoriti u roku od 80 dana. Ako nema odgovora, smatra se da su kriteriji ispunjeni. Središnji ured nastavlja postupak provjere.

Za provedbu postupka savjetovanja koristi se EOS-AEO sustav.

2.5. Odobrenje statusa AEO-a

Kad se utvrdi da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete, Središnji ured mu izdaje odobrenje statusa AEO-a. Odobrenje se izdaje u roku od 120 kalendarskih dana od primitka zahtjeva (čl. 22. st. 3. CZU).

Ako Središnji ured nije u mogućnosti odlučiti o zahtjevu u navedenom roku, on se može produžiti za daljnjih 60 kalendarskih dana (čl. 28. st. 1. DUCZU). O produženju roka i razlozima za produženje treba obavijestiti podnositelja zahtjeva prije isteka roka od 120 dana.

Rok od 120 dana za donošenje odluke se može produljiti temeljem pisane obavijesti podnositelja zahtjeva i to do roka kojeg sâm podnositelj zahtjeva navede i koji mu je potreban za provedbu prilagodbi (čl. 22. st. 3. CZU).

Ako su u tijeku kazneni postupci zbog kojih postoji sumnja ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete iz članka 39. točke (a) Zakonika, rok za donošenje odluke produljuje se za vrijeme potrebno za završetak tih postupaka.

Do datuma nadogradnje sustava AEO-a, odobrenje statusa AEO-a izdaje se na obrascu iz Priloga 2. ove Upute (Prilog 7. PDCZU (čl. 5. st.2. toč. (b) PUCZU)).

Broj odobrenja statusa AEO-a sastoji se od slovnih i brojevnih oznaka, i to: oznake zemlje HR, oblika AEO odobrenja (AEOC, AEOS, AEOF), oznake upravnog predmeta pod kojim je zaprimljen zahtjev, tj. klasifikacijske oznake u kojoj se vodi zahtjev (413-01), godine donošenja odluke o statusu AEO-a (može biti različita od godine u kojoj je zaprimljen zahtjev), broja dosjea (19) te broja predmeta (četiri brojevana mjesta).

2.6. Odluka o neodobravanju statusa AEO-a

Kada se pri provjeri otkrije da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za odobrenje statusa AEO-a, u skladu s odredbama članka 39. CZU-a donosi se odluka o neodobravanju statusa AEO-a. Za donošenje odluke o neodobravanju statusa AEO-a vrijede isti rokovi kao za odobrenje statusa AEO-a.

Sukladno članku 22. stavku 6. CZU i članku 8. PUCZU, prije donošenja negativne odluke, **Središnji ured obavješćuje** dopisom podnositelja zahtjeva o razlozima na kojima namjerava temeljiti svoju odluku. Podnositelj zahtjeva ima priliku izraziti svoje stajalište u propisanom roku koji nije duži od 30 dana (čl. 8. DUCZU) i koji teče od dana na koji on primi tu obavijest ili se smatra da ju je primio. Rok za donošenje odluke se obustavlja u skladu s tim. Datum slanja obavijesti podnositelju zahtjeva prije donošenja odluke o neodobravanju statusa AEO-a i razlog za takvu odluku moraju se unijeti u EOS-AEO sustav.

Nakon isteka tog razdoblja, podnositelja zahtjeva se rješenjem o odbijanju zahtjeva obavješćuje o odluci, ako se ostaje pri negativnoj odluci. Ako je podnositelj zahtjeva iznio svoje stajalište temeljem kojega Središnji ured smatra da su zadovoljavajući, odlučuje o daljnjem postupanju po tom zahtjevu.

3. PRAVNI UČINCI ODOBRENJA STATUSA AEO-a

Odobrenje statusa AEO-a stupa na snagu petog dana nakon što je odluka donesena (čl. 29. DUCZU). Razdoblje njezine valjanosti nije ograničeno. Priznaju je sve države članice.

3.1. Utjecaj odobrenja statusa AEO-a na izdavanje odobrenja za pojednostavljenja

Kada ovlašteni gospodarski subjekt (korisnik odobrenja AEOC ili AEOC/AEOS) podnese zahtjev za određeni pojednostavljeni carinski postupak i pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi koji se odnose na tu vrstu pojednostavljenja, carina ne preispituje kriterije koji su prethodno bili ispitani pri odobravanju statusa AEO-a i odobravanju subjektu predmetno pojednostavljenje (čl. 38. st. 5. CZU).

4. PRAĆENJE ISPUNJAVANJA UVJETA I KRITERIJA

Redovito praćenje je **prva odgovornost ovlaštenog gospodarskog subjekta**. Ono treba biti dijelom njegovog sustava unutarnje kontrole. Ovlašteni gospodarski subjekt mora obavijestiti Središnji ured o svim okolnostima koje su nastale nakon izdavanja odobrenja i koje bi mogle utjecati na njegovu valjanost i sadržaj (čl. 23. st. 2. CZU-a, dio VII, dodatak 4 Smjernica).

Carinska tijela prate uvjete i kriterije koje ovlašteni gospodarski subjekt treba ispuniti i kontinuirano prate poštovanje obveza koje proizlaze iz statusa AEO-a (čl. 23. st. 5. CZU) kroz praćenje rizika navedenih u zapisniku o sadržajnoj provjeri, nasumične provjere deklaracija, financijskog stanja iz dostupnih baza, konzultiranjem svih dostupnih baza podataka ili suradnjom s drugim tijelima državne uprave. Podaci o praćenju za prethodnu godinu dostavljaju se Središnjem uredu u Obrascu izvješća o praćenju (koji se nalazi u Prilogu 3. ove Upute) jednom godišnje, za sve kriterije, s rokom do:

- 1. rujna

Voditelji Službe za nadzor u područnim carinskim uredima dužni su organizirati kontinuirano praćenje imatelja statusa AEO-a i u slučaju otkrivanja nepravilnosti bez odlaganja o tome obavještavaju Središnji ured koji je odobrio status AEO-a.

Voditelj Odjela za carinsko-sigurnosni sustav u Središnjem uredu odgovoran je za prikupljanje informacija od imatelja statusa AEO-a, područnih carinskih ureda i službi u Središnjem uredu i predlaganju ponovne procjene, suspenzije ili opoziva statusa AEO-a.

Praćenje ispunjavanja uvjeta i kriterija je detaljno opisano u Smjernicama, dio V.

4.1. Ponovna procjena uvjeta i kriterija

Odredbe članka 15. DUCZU predviđaju slučajeve u kojima je potrebno ponovno procijeniti ispunjava li ovlašteni gospodarski subjekt uvjete i kriterije, i to su:

- velike promjene u relevantnom zakonodavstvu Unije,
- kad carinska tijela u praćenju ovlaštenog gospodarskog subjekta utvrde osnovanu sumnju da gospodarski subjekt više ne ispunjava relevantne uvjete i kriterije (uočene nepravilnosti, promjena odnosno proširenje djelatnosti tvrtke ...),
- informacije koje je dostavio korisnik odluke.

Ponovnom procjenom provjeravaju se samo novonastale okolnosti ili informacije koje bi mogle utjecati na valjanost statusa. Prije početka ponovne procjene potrebno je odrediti opseg i zakonsku osnovu ponovne procjene.

Ako se odluka ponovno procjenjuje zbog promjena u relevantnom zakonodavstvu procjenjuju se isključivo novi i izmijenjeni uvjeti i kriteriji.

Ako se odluka ponovno procjenjuje zbog osnovanih sumnji u neispunjavanje relevantnih uvjeta i kriterija tad se procjenjuju konkretni uvjeti i kriteriji na čije neispunjavanje se sumnja.

Postupak ponovne procjene ne podrazumijeva nužno posjet prostorima imatelja statusa. Ovisno o uvjetu i kriteriju koji se provjerava moguće je provesti ponovnu procjenu samo iz ureda i u komunikaciji s imateljem statusa AEO-a.

Ako se Središnji ured odluči za ponovnu procjenu uvjeta i kriterija, mora također odlučiti je li potrebno savjetovanje s drugim državama članicama. Ako je to potrebno, pokreće se postupak savjetovanja (čl. 31. PUCZU). Početak postupka ponovne procjene unosi se u EOS-AEO sustav. Nakon završetka postupka, rezultati ponovne procjene uvjeta i kriterija unose se u EOS-AEO sustav.

O ponovnoj procjeni PCU sastavlja zapisnik kojega izravno dostavlja Središnjem uredu. Daljnje postupanje je na SU.

5. SUSPENZIJA STATUSA AEO-a

Odredbe članaka 16. DUCZU propisuju suspenziju statusa AEO-A. Status se može suspendirati u sljedećim slučajevima:

- kada je otkriveno nepoštovanje uvjeta ili kriterija za odobravanje, odnosno nepoštovanje obveza koje proizlaze iz statusa AEO-a, te je primjereno ovlaštenom gospodarskom subjektu dati vremena da poduzme mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštovanje obveza
- kada carinska tijela smatraju da bi mogla imati dovoljno razloga za poništenje, opoziv ili izmjenu statusa AEO-a, ali još nemaju sve potrebne elemente da odluče o poništenju, opozivu ili izmjeni,
- kada sâm ovlašteni gospodarski subjekt zatraži suspenziju jer privremeno nije u mogućnosti ispunjavati jedan od kriterija – ovlašteni gospodarski subjekt navodi planirane mjere i rok do kojega će se one provesti.

5.1. Mjere Središnjeg ureda u vezi sa suspenzijom statusa AEO-a

Središnji ured unosi informaciju o početku suspenzije statusa AEO-a u EOS-AEO sustav. Suspenzija može završiti opozivom statusa AEO-a ili bez posljedica za ovlaštenog gospodarskog subjekta. Odluka o tome se također unosi u EOS-AEO sustav.

5.2. Trajanje suspenzije statusa AEO-a

Suspenzija statusa AEO-a traje (čl. 17. DUCZU):

- najviše 30 kalendarskih dana u kojima Središnji ured mora utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za poništenje, opoziv ili izmjenu odobrenja o statusu AEO-a.,
- do datuma kojeg je naveo ovlašteni gospodarski subjekt kao rok za provedbu mjera koje će poduzeti kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta (čl. 16. st. 2. DUCZU) u slučaju da je sam zatražio suspenziju ili da carina smatra da ne ispunjava uvjete ili ne poštuje obveze u pogledu statusa AEO-a, ali mu daje vremena da provede korektivne mjere. Ovo razdoblje suspenzije može se po potrebi dodatno produljiti na zahtjev ovlaštenog gospodarskog subjekta (čl. 17. st. 2. DUCZU).

Razdoblje suspenzije može se dodatno produljiti za razdoblje koje je nadležnom carinskom tijelu potrebno da provjeri osiguravaju li mjere koje je ovlašteni gospodarski subjekt proveo ispunjavanje uvjeta ili poštovanje obveza. To razdoblje iznosi najviše 30 dana.

U slučaju produženja suspenzije, Središnji ured upisuje napomenu na zahtjevu i informacije o produženju suspenzije unosi u EOS-AEO sustav.

Ako Središnji ured smatra da ovlaštenu gospodarski subjekt možda neće ispuniti kriterij poštovanja carinskog zakonodavstva i poreznih pravila, status AEO-a se suspendira dok se ne utvrdi jesu li teške ili ponovljene povrede počinili: ovlaštenu gospodarski subjekt, osoba nadležna za ovlaštenog gospodarskog subjekta ili koja njime upravlja i osoba nadležna za carinska pitanja u ovlaštenom gospodarskom subjektu.

Ako, nakon suspenzije statusa AEO-a, Središnji ured namjerava poništiti, opozvati ili izmijeniti odluku o statusu razdoblje suspenzije produljuje se po potrebi do trenutka u kojem poništenje, opoziv ili izmjena počinje proizvoditi učinke.

5.3. Utjecaj suspenzije na ostale carinske postupke i odobrenja (čl. 30. DUCZU)

Suspenzija ne utječe na carinske postupke koji su već započeli prije datuma suspenzije.

Ako se odobrenje statusa AEO-a suspendira zbog nepoštovanja bilo kojeg kriterija iz članka 39. CZU, svaka odluka donesena temeljem odobrenja statusa AEO-a ili temeljem bilo kojeg kriterija koji je doveo do suspenzije odobrenja statusa AEO-a, Središnji ured suspendira status AEO-a.

Ako se suspendira status AEOC/AEOS-a zbog neispunjavanja uvjeta u pogledu standarda praktične osposobljenosti ili stručnih kvalifikacija odobrenje statusa AEOC-a se suspendira, ali odobrenje statusa AEOS-a ostaje valjano. Isto tako, ako se suspendira status AEOC/AEOS-a zbog neispunjavanja uvjeta u pogledu standarda sigurnosti i zaštite, odobrenje statusa AEOS-a se suspendira, ali odobrenje statusa AEOC-a ostaje valjano.

5.4. Završetak suspenzije

Suspenzija statusa AEO-a završava po isteku razdoblja suspenzije (čl. 18. DUCZU) ili:

- ako ne postoje razlozi za poništenje, opoziv ili izmjenu odluke kad suspenzija završava na datum povlačenja,
- na temelju toga što je ovlaštenu gospodarski subjekt dokazao da je poduzeo potrebne mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštovanje obveza koje proizlaze iz statusa AEO-a kad suspenzija završava na datum povlačenja.

Središnji ured suspenziju statusa završava rješenjem i odluku unosi u EOS-AEO sustav. Izvorno izdano odobrenje statusa AEO-a je ponovo valjano.

6. OPOZIV STATUSA AEO-a

Status AEO-a može se opozvati:

- kada ovlaštenu gospodarski subjekt ne poduzme potrebne mjere tijekom razdoblja suspenzije (čl. 15 PUCZU),
- na zahtjev ovlaštenoga gospodarskoga subjekta (čl. 28. st. 1. CZU).

Središnji ured može odlučiti da status AEO-a ne treba opozvati, ako smatra da je kršenje s obzirom na broj i opseg carinskih postupaka zanemarivo i ne dovodi u sumnju dobru vjeru korisnika odobrenja.

Središnji ured opoziva status rješenjem (po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke) i odluku unosi u EOS-AEO sustav.

Ako je gospodarski subjekt korisnik AEOC/AEOS odobrenja te ako se zbog neispunjenja uvjeta standarda praktične osposobljenosti ili stručnih kvalifikacija opoziva odobrenje statusa AEOC-a, odobrenje statusa AEOS-a ostaje na snazi. Isto tako, ako je ista osoba AEOS i AEOC te ako se zbog neispunjenja uvjeta u pogledu sigurnosti i zaštite odobrenje statusa AEOS-a opoziva, odobrenje statusa AEOC-a ostaje na snazi.

Gospodarski subjekt ne može podnijeti zahtjev za novo odobrenje statusa AEO-a tri godine nakon opoziva prvotnog odobrenja, osim u slučajevima u kojima je status ukinut na zahtjev stranke ili na temelju obavijesti stranke o neispunjavanju uvjeta (čl. 11. st. 2. DUCZU).

6.1. Utjecaj opoziva statusa AEO-a na odobrenja za pojednostavnjenje

U slučaju opoziva statusa AEO-a Središnji ured mora provjeriti utječe li utvrđen nedostatak na izdana odobrenja za pojednostavnjenje te ako je potrebno pokrenuti postupak za opoziv odobrenja za pojednostavnjenje (čl. 34. st. 1. PUCZU).

7. ZAVRŠNA ODREDBA

Sukladno člancima 250. i 251. DUCZU odobrenja statusa AEO-a izdana na temelju Uredbe (EEZ) br. 2913/92 ili Uredbe (EEZ) br. 2454/93 koja su valjana 1. svibnja 2016. i koja nemaju ograničeno razdoblje valjanosti ponovno se procjenjuju i ostaju valjana do završetka ponovne procjene.

Odluke na temelju ponovne procjene odobrenja statusa AEO-a (čl. 250. st. 1. DUCZU) donose se prije 1. svibnja 2019. Tim se odlukama opozivaju odobrenja podvrgnuta ponovnoj procjeni i prema potrebi izdaju nova odobrenja. Odluke se bez odlaganja dostavljaju korisnicima odobrenja.

Ova Uputa se primjenjuje danom donošenja. Danom početka primjene ove Upute izvan snage se stavlja Uputa br. 29/16, KLASA: 011-02/16-03/29, URBROJ: 513-02-1251/1-16-1 od 15. lipnja 2016.

**POMOĆNIK MINISTRA FINANCIJA
I RAVNATELJ CARINSKE UPRAVE**

mr. sc. Hrvoje Čović

Prilog:

- Prilog 1: Upitnik za samoocjenu,
- Prilog 2: Obrazac zapisnika sadržajne provjere
- Prilog 3: Obrazac izvješća o praćenju,

O tome obavijest:

- Središnji ured Carinske uprave,
- Područnim carinskim uredima, svima
- Samostalnom Sektoru za drugostupanjski upravni postupak,
- Pismohrani

Način otpreme:

- elektroničkom poštom